

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 360/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Lukášom Polákom, advokátom, Hlavná 137, Prešov, proti postupu a uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 13Tp/6/2025 z 19. januára 2025 a proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tostš/2/2025 z 5. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením špecializovaného súdu sp. zn. 13Tp/6/2025 z 19. januára 2025 a postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tostš/2/2025 z 5. februára 2025. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil špecializovanému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľ taktiež navrhuje, aby ústavný súd prikázal špecializovanému súdu prepustiť ho z väzby na slobodu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prešov uznesením ČVS: ORP-298/1-VYS-PO-2024 z 11. apríla 2024 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol sťažovateľovi obvinenie pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Uznesením ČVS: ORP-298/1-VYS-PO-2024 z 23. júla 2024 vyšetrovateľ okresného riaditeľstva spojil na spoločné konanie s týmto konaním trestnú vec sťažovateľa vedenú pôvodne pod ČVS: ORP-1277/JU-PO-2023 (v rámci ktorej bolo sťažovateľovi uznesením vznesené obvinenie pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 246 ods. 1 Trestného zákona).

3. Následne 15. januára 2025 o 16.45 h [ihneď po tom, ako bol sťažovateľ v ten istý deň prepustený z väzby, do ktorej bol skôr vzatý v súvislosti s inou trestnou vecou, v ktorej mu bolo vznesené

obvinenie pre prečin násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona] bol sťažovateľ zadržaný policajtom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín v súvislosti s trestnou vecou sťažovateľa vedenou pod ČVS: ORP-298/1-VYS-PO-2024, a to z dôvodu obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti.

4. Dňa 16. januára 2025 bola táto trestná vec z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti odstúpená Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Prešove, ktorého vyšetrovateľ následne uznesením ČVS: KRP-2/1-VYS-PO-2025 zo 17. januára 2025 začal trestné stíhanie a súčasne sťažovateľovi vzniesol obvinenie pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, 2 písm. c) a d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona v súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 2 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že od presne nezistenej doby, najmenej však počas dvoch rokov, s vopred uváženým úmyslom pripravoval a plánoval usmrtenie viacerých osôb a na tento účel si v presne nezistenom období -najneskôr však do 20.00 h 28. novembra 2023 – zadovážil a vo svojej dispozícii prechovával priemyselne vyrobený odnímateľný tlmáč hluku výstrelu zn. AimSport, model Rimfire II 22 s výrobným číslom 2208837 a následne od presne nezistenej doby – najneskôr však od 19. januára 2024 – vytváral na dosiaľ presne nezistenom mieste v Prešove a inde rôzne listinné podklady, a to najmä fiktívny dokument, ktorý sťažovateľ nazval zbrojný sprievodný list, č. p. 224 565 987 na meno [REDAKOVANÉ] a dokument, ktorý nazval uznesenie Okresnej prokuratúry Prešov č. k. 3 Pv 223/23/7707-18, ktoré následne použil ako prílohy k svojej objednávke na internetovom obchode www.rojal.si, kde si 18. februára 2024 vytvoril objednávku na kúpu krátkej guľovej zbrane zn. Glock 45 Gen5 MOS9x19 a nábojov Magtech FMJ 9x19 124gr, avšak táto objednávka nebola zrealizovaná, keďže nemal všetky potrebné doklady požadované na vydanie vývozného licencie, pričom túto zbraň, tlmáč a náboje plánoval použiť na to, aby pomocou nich mohol usmrtiť viaceré osoby bez rozdielu ich veku a pohlavia vrátane najmenej dvadsiatich detí, pričom tieto osoby by sa nachádzali na rôznych miestach, kde by ich náhodne stretol, a dôvodmi na usmrtenie týchto osôb mala byť jeho nespokojnosť s právnym a so súdnym systémom na území Slovenskej republiky, ako aj neriešenie rasovej a národnostnej problematiky na Slovensku, pričom sťažovateľ nie je držiteľom zbrojného preukazu ani preukazu zbrane, nebolo mu vydané povolenie na nákup akejkoľvek strelnej zbrane alebo jej komponentu a tiež streliva v zmysle zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

5. Následne na základe návrhu Krajskej prokuratúry v Prešove zo 17. januára 2025 špecializovaný súd napadnutým uznesením rozhodol, že podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzal sťažovateľa do väzby s tým, že začiatok lehoty väzby sa mu počíta od 15. januára 2015 od 16.45 h a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu špecializovaného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že a) jeho zadržanie nebolo zákonné (podľa sťažovateľa bolo jeho zadržanie účelové, keďže k nemu došlo až po viac ako deviatich mesiacoch po tom, ako mu bolo vznesené obvinenie pre zločin nedovoleného ozbrojovania

a obchodovania so zbraňami, pričom zároveň namieta, že vo vzťahu k obvineniu zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy ešte nebol vypočutý v procesnom postavení obvineného); b) nie je daná existencia dôvodného podozrenia, že by sťažovateľ pripravoval spáchanie obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy; c) nie je daný dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde], v časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde].

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením špecializovaného súdu:

9. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému postupu a uzneseniu špecializovaného súdu ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

10. Vo vzťahu k označenému prvostupňovému väzobnému postupu a rozhodnutiu špecializovaného súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom – sťažnosťou. O sťažnosti bol oprávnený a povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd nadriadený. Sťažovateľ podal proti napadnutému postupu a uzneseniu špecializovaného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému postupu a uzneseniu špecializovaného súdu, o ktorom bolo aj rozhodnuté.

11. Existencia opravného konania pred najvyšším súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom prvostupňovom väzobnom postupe a rozhodnutí, keďže sťažnosť v danom prípade predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu špecializovaného súdu, ktorý aj využil (porov. m. m.

II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky. Tomuto postupu totiž bráni zistený neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu.

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom a uznesením špecializovaného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu:

13. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

14. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by príslušný súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

15. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07). Otázka, či je

väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Pri posudzovaní otázky rešpektovania alebo porušenia zákona musí ústavný súd brať do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00, II. ÚS 466/2013).

16. Dohovor v čl. 5 priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, bod 43). Článok 5 ods. 4 dohovoru poskytuje osobe, ktorá bola pozbavená slobody, právo aktívne žiadať o súdnu kontrolu pozbavenia slobody (Mooren proti Nemecku [GC], bod 106). Prieskumné súdne konanie musí byť v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj s účelom čl. 5, ktorým je ochrana jedinca proti svojvôli (Koendjibarie v. Holandsko, rozsudok z 25. 10. 1990, bod 27).

17. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia, a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a že sa obvinený trestného činu dopustil. Zároveň musí existovať (trvať) niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011).

18. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval príslušný súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011). Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý ich viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

19. Pri posúdení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu teda úlohou ústavného súdu nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré najvyšší súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa najvyšší súd

s relevantnými okolnosťami veci sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné a či konajúcim súdom zvolená a prezentovaná interpretácia aplikovanej právnej úpravy neodporuje jej účelu a zmyslu.

20. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému väzobnému uzneseniu špecializovaného súdu. Pretože najvyšší súd sa stotožnil s prvostupňovým väzobným uznesením špecializovaného súdu, ústavný súd sa aj s týmto uznesením špecializovaného súdu náležite oboznámil.

21. Najvyšší súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa v podstatnom poukázal na odôvodnenie prvostupňového väzobného uznesenia špecializovaného súdu. Sudca pre prípravné konanie vysvetlil, že dôvodnosť podozrenia je v potrebnej miere podložená a potvrdená zákonne vykonaným dokazovaním, pričom toto konštatovanie má svoj podklad v dosiaľ zabezpečených dôkazoch procesne zdokumentovaných vo vyšetrovacom spise, pričom poukázal najmä na výpoveď sťažovateľa zo 16. januára 2025, v ktorej okrem iného uviedol, že s objednanou zbraňou chcel postrieľať rasistov a tyranov z Prešova, výpovede svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Prešov-Juh), ktorým sťažovateľ opísal čin, ktorý sa chystal vykonať objednanou zbraňou, listinné dôkazy dokumentujúce o. i. skutočnosť, že sťažovateľ si prostredníctvom internetu objednal zbraň (Glock 45) a náboje, kde sťažovateľ k objednávke priložil kópiu svojho občianskeho preukazu a falzifikáty ďalších dokladov, ktoré mali preukázať, že je oprávnený na nákup zbrane. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané rozpory vo výpovediach vypočutých svedkov (rozpor má podľa sťažovateľa spočívať v tom, že jeden policajt vypovedal o úmysle sťažovateľa usmrtiť 20 detí, no druhý policajt vo svojej výpovedi spomína úmysel sťažovateľa usmrtiť 20 až 25 detí), najvyšší súd v napadnutom uznesení konštatoval, že tieto rozpory nie sú zásadného významu, keďže aj v samotnej skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia sťažovateľovi je táto okolnosť ustálená spôsobom zakotvenia alternatívy pre sťažovateľa najpriaznivejšej (najmenej 20 detí), odhliadnuc od toho, že aj hrozba usmrtenia najmenej 20 detí je sama osebe nepochybne mimoriadne závažná. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že v predmetnej veci je daná dôvodnosť trestného stíhania sťažovateľa.

22. Pokiaľ ide o opodstatnenosť dôvodu tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že existencia obavy z pokračovania v trestnej činnosti u sťažovateľa vyplýva primárne z charakteru a spôsobu, ktorým mal byť inkriminovaný čin spáchaný, ako aj z dosiaľ zistených osobných pomerov sťažovateľa. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal na to, že z odpisu registra trestov sťažovateľa vyplýva, že tento bol naposledy súdne trestaný trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/16/2021 z 11. marca 2021 [bol uznaný vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, za ktoré mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so skúšobnou dobou 3 roky], z čoho vyplýva, že skutku, z ktorého spáchania je sťažovateľ podozrivý, sa mal dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že nikdy v minulosti nebol podozrivý z násilnej trestnej činnosti, najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že toto tvrdenie sťažovateľa priamo vyvracia obsah registra trestov, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ bol v minulosti odsúdený pre trestné činy výtržníctva a nebezpečného vyhrážania.

Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd v napadnutom uznesení uzavrel, že vzhľadom na spôsob a okolnosti, za ktorých mal byť posudzovaný trestný čin spáchaný, ako aj vzhľadom na konkrétne skutočnosti, ktoré negatívne charakterizujú osobu sťažovateľa a jeho správanie, je u sťažovateľa dostatočne odôvodnená obava z pokračovania z trestnej činnosti.

23. Po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (v spojení s napadnutým prvostupňovým väzobným uznesením špecializovaného súdu) ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľove námietky neboli v súhrne spôsobilé spochybnit' ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

A. K existencii dôvodného podozrenia:

24. Úvahy sťažovateľa o porušení jeho základných práv v dôsledku údajnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu v súvislosti s hodnotením dôkaznej situácie týmto súdom vníma ústavný súd ako tendenčné. Vo vzťahu k odôvodnenosti podozrenia pri vznesení obvinenia vo svojej judikatúre ústavný súd opakovane uviedol, že pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Dôvodné podozrenie teda predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (Fox, Cambell a Hartley c. Veľká Británia z 30. 8. 1990). Naopak, v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním, ako to vyplýva aj z komentovaného znenia dohovoru: *„Skutečnosti, ktoré vyvolaly podezrení, nemusejí byť téhož stupně jako ty, které jsou nutné k odůvodnění odsouzení nebo byť jen ke vznesení obvinění [viz Murray proti Spojenému království, rozsudek velkého senátu, 28. 10. 1994, č. 14310/88, § 55, srov. též Khodorkovskiy proti Rusku, rozsudek, 31. 5. 2011, č. 5829/04, § 189]... skutečnosti, na nichž se podezření zakládá, však nemohou být stejné úrovně jako skutečnosti potřebné k odůvodnění odsouzení, nebo i k podání obžaloby, což je předmětem až další fáze trestního řízení [Krejčíř proti České republice, rozsudek, 26. 3. 2009, č. 39298/04 a č. 8723/05, § 75]“* (KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 514.). Samotné dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku rátajú s existenciou takéhoto dokazovania počas prípravného konania (m. m. IV. ÚS 383/04, IV. ÚS 217/2013, II. ÚS 341/2022).

25. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí (v spojení s napadnutým prvostupňovým väzobným uznesením špecializovaného súdu) riadne odôvodnil existenciu materiálnych dôvodov väzby sťažovateľa, a to s prihliadnutím na okolnosť, že pri rozhodovaní o väzbe neposudzuje vinu obvineného (sťažovateľa), ale (okrem iného) zisťuje existenciu skutočností zakladajúcich dôvodné podozrenie, že obvinený (sťažovateľ) spáchal trestný čin, pre ktorý je stíhaný, pričom hĺbkové hodnotenie dôkazov je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (pozri napr. II. ÚS 259/2019, II. ÚS 112/2020, II. ÚS 341/2022). Súdu, ktorý rozhoduje o väzbe, teda neprináleží posudzovať jednotlivé dôkazy a vyhodnocovať ich spôsobom, ktorý je vyhradený výlučne súdu rozhodujúcemu v merite veci, t. j. o obžalobe. Inak povedané, samotné vykonávanie a hodnotenie dôkazov nie je predmetom

rozhodovania o väzbe, pričom väzobnému súdu neprislúcha ani vysporiadať sa definitívnym spôsobom s vierohodnosťou jednotlivých dôkazov.

26. Nadväzujúc na už uvedené, ústavný súd poukazuje na to, že pri skúmaní postupov všeobecných súdov rozhodujúcich o zákonnosti väzby nie je jeho úlohou, aby posudzoval smer vedenia vyšetrovania alebo sa zaoberal vhodnosťou a opodstatnenosťou získavaných dôkazov, ktoré podľa názoru orgánov činných v trestnom konaní a následne aj všeobecných súdov sú významným prostriedkom na odôvodnenie ďalšieho trvania väzby sťažovateľa. Úloha ústavného súdu spočíva v zistení, či skutkové a právne závery všeobecných súdov obstoja z hľadiska dodržania záruk základného práva na osobnú slobodu.

27. Vzhľadom na uvedené ústavný súd posúdil predmetnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia ako odôvodnenie v medziach limitov ústavnej udržateľnosti pre toto štádium trestného konania, a preto dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

B. K dôvodu väzby:

28. Vo vzťahu k dôvodom väzby u sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci najvyšším súdom s dôsledkom porušenia základného práva na osobnú slobodu. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že posudzovanie existencie väzobných dôvodov je vecou často obťažnou a subtílnou a všeobecné súdy musia striktné vychádzať zo zistených konkrétnych skutočností zakladajúcich jednotlivé väzobné dôvody. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou všeobecných súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie tej-ktorej veci musia (mali by) svedomito posúdiť (v ktoromkoľvek štádiu konania), či vzatie do väzby alebo jej ďalšie trvanie/predlžovanie je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení všetkého úsilia nemožno dosiahnuť inak. Príslušné úvahy súdu by mali byť vyvedené vždy z povahy konkrétnej a individuálnej veci vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov, rozsahu potrebného dokazovania, z jeho náročnosti a pod. Do týchto úvah súdu sa ústavný súd cíti oprávnený zasiahnuť spravidla len vtedy, ak nie je rozhodnutie o väzbe podložené zákonným dôvodom buď vôbec, alebo ak tvrdené (a nedostatočne zistené) dôvody väzby sú v extrémnom rozpore s kautelami vyplývajúcimi z ústavného poriadku Slovenskej republiky, prípadne s medzinárodnými zmluvami, ktorými je v tomto Slovenská republika viazaná (m. m. I. ÚS 348/2016).

29. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom uznesení (v spojení s napadnutým prvostupňovým väzobným uznesením špecializovaného súdu) uviedol, ktoré konkrétne skutočnosti podľa jeho názoru odôvodňujú dôvod väzby u sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľove námietky predostreté v ústavnej sťažnosti nespochybňujú záver najvyššieho súdu o existencii dôvodu väzby u sťažovateľa. Najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov podporených vykonaným dokazovaním, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Možno tak konštatovať, že najvyšší súd dal (v spojení s napadnutým prvostupňovým väzobným uznesením špecializovaného súdu) primeranú súdnu odpoveď na dôvody, pre ktoré je daná dôvodnosť väzby sťažovateľa („adequate judicial

response“; Grauslys proti Litve z 10. 10. 2000, č. 36743/97). Riziko pokračovania v páchaní trestnej činnosti ako dôvodu preventívnej väzby bolo zo strany najvyššieho súdu (v spojení s napadnutým prvostupňovým väzobným uznesením špecializovaného súdu) hodnoverne zdôvodnené poukazom na konkrétne skutkové okolnosti veci (Clooth proti Belgicku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 12718/87, bod 40) vrátane tých, ktoré by mohli spochybníť existenciu podmienok „zákonosti“ pozbavenia osobnej slobody (Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň poukazuje aj na svoju aktuálnu rozhodovaciu činnosť (III. ÚS 86/2023), podľa ktorej z pohľadu preventívneho účelu väzby nemožno vylúčiť ani také konanie obvineného, ktoré sa stotožňuje so skutkom, pre ktorý bolo vznesené obvinenie. Inak povedané, i samotné okolnosti trestného činu popísané v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia, a tým individualizujúce prípad sťažovateľa, môžu odôvodniť obavu z pokračovania v trestnej činnosti, a tak viesť k ústavne konformnému obmedzeniu osobnej slobody.

30. Je zároveň potrebné pripomenúť, že jednotlivé dôvody väzby sú naviazané na „dôvodnú obavu“ (§ 71 ods. 1 Trestného poriadku), čo znamená, že nie je reálne sa domnievať, že v tejto súvislosti musí byť naplnená požiadavka istoty vo vzťahu k preukázaniu konkrétnych skutočností, s ktorými Trestný poriadok v tejto súvislosti počíta. V týchto prípadoch nemožno vyčkávať až do okamihu, keď bude isté, že obvinený už naplnil niektorý z väzobných dôvodov v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku, pretože v takom prípade by sa takému konaniu už nedokázalo zabrániť [m. m. Ústavný súd Českej republiky I. ÚS 470/05 (104/2006 USn.), m. m. I. ÚS 65/2022]. Možno tak uzavrieť, že väzobné stíhanie sťažovateľa nebolo vo výsledku spochybnené.

31. Ústavný súd preto dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti aj tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

C. K okolnostiam zadržania sťažovateľa:

32. Sťažovateľ napokon v ústavnej sťažnosti namieta aj okolnosti svojho zadržania. V súvislosti s touto argumentačnou líniou ústavný súd konštatuje, že z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva uplatnenie týchto konkrétnych námietok pred najvyšším súdom, pričom sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uplatnenie tejto argumentácie pred najvyšším súdom ani netvrdí a ani žiadnym relevantným spôsobom nepreukazuje (napr. tým, že by k ústavnej sťažnosti priložil kópiu sťažnosti proti prvostupňovému uzneseniu špecializovaného súdu). Je pritom nepochybné, že sťažovateľovi nič nebránilo, aby rovnako, ako uplatnil túto svoju argumentáciu v ústavnej sťažnosti, ju uplatnil už skôr v rámci väzobného konania pred všeobecnými súdmi, ktoré by sa s ňou následne museli náležite vysporiadať.

33. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou a nemôže nahrádzať úlohu všeobecných súdov. Zákon o ústavnom súde ako zákonnú podmienku ustanovuje, že pred podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí sťažovateľ vyčerpať právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. *Ratio legis* tohto ustanovenia pritom spočíva nielen v tom, aby príslušná vec bol posúdená v prvom rade tými orgánmi verejnej moci, do ktorých právomoci takéto posúdenie prislúcha, ale tiež v tom, aby prípadné pochybenia mohli byť v rámci opravného konania pred orgánmi verejnej moci preskúmané a posúdené zákonom predvídaným spôsobom a v prípade potreby odstránené. Z toho vyplýva, že námietky, ktoré mohli byť uplatnené už v konaní pred všeobecným súdom, nemôžu byť úspešne uplatnené až v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

34. Ústavný súd v spojitosti s tým poukazuje aj na zásadu zodpovednosti účastníka za ochranu svojich práv „*vigilantibus iura scripta sunt*“ (každý nech si stráži svoje práva), z ktorej vyplýva, že nedôslednú procesnú obranu sťažovateľa v riadnom konaní pred orgánmi verejnej moci nemožno dodatočne nahrádzať prostredníctvom ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

35. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti.

36. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu